

Lubric h.

elnöksége

A Magyar Írók Szövetsége 1951. aug. 30-i ülésének napirendje:

1./ A határozatok ellenőrzése.

Előadó: Darvas József.

2./ Az Irodalmi Ujság munkájának értékelése és megvitatása.

Előadó: Veres Péter.

a./ A lap legfőbb kérdése a megnagyobbodott /és egyre növekvő/ feladatok és a szűk terjedelem közti állandó ellentmondás. Ha a lap nem tölti be teljesen feladatait - az elsősorban ennek tudható be. Feladatainkat a békeharc követelményei, a kibontakozó kulturforradalom, irodalmunk, Írószövetségünk élete és problémái határozzák meg. Legfőbb feladatunk, irodalmunk elvi kérdéseinek felvetése és tisztázása a kongresszus szellemében és a béketábor harcának ismertetése és segítése. Ezen belül lehetőleg egész kulturális életünk ismertetése és kritikája, fiatal írók bemutatása, minél bőségesebb kritikai rovat, az irodalmi riport és a publicisztika fejlesztése. Elsősorban kis terjedelmünk az oka annak, hogy egy-egy szám feladatainknak csak kis részét képes betölteni és hogy a lap nem reagálhat a megjelent jelentős könyvek, jelentős irodalmi és kulturális események nagy részére. Egyik fő feladatunk - amelynek fontosságára Révai elvtárs külön rámutatott egész irodalmi életünkkel kapcsolatban a kongresszuson - a szovjet irodalom mellett a népi demokráciák irodalmának ismertetése. Ennek a feladatnak a megoldását, az ugynevezett "népi demokratikus oldal" megindítását hónapokig terveztük, míg végre sor kerülhetett rá s eddig is csak egy koreai, bolgár és legutóbbi számunkban: román oldal jelent meg. Ugyanígy sorozatosan kimarad az ugyancsak rendszeresnek tervezett és mind az írók, mind az olvasók részéről komoly visszhangra talált "fiatalok oldala"; eddig három alkalommal tudtuk megvalósítani. Ezek a hiányok szinte kivétel nélkül a lap kis terjedelméből következnek. Néhány számszerű adat legfőbb feladataink teljesítéséről az I.U. I.évf. 1. számától II.évf. 15. számáig:

A külföldi írókat nem tekintve, kb. 120 magyar író neve szerepelt a lapban.

Az irodalom elvi kérdéseiről kb. 45 cikk jelent meg /90 %-a magyar/. Kritikai rovatunkban kb. 20 új magyar művet ismertettünk

hosszabb cikkben.

Tiznél valamivel több olyan cikk jelent meg magyar íróktól, amely a békepublicisztika műfajába sorolható.

b./ Másik főkérdésünk látszólag ellentmond az elsőnek. Miközben állandó helyhiánnyal küzdünk - ugyanakkor egyes műfajok terén - s épp a legfontosabbakban - anyaghiánnyal és az írók közömbösségével állunk szemben. Rendkívül kevés az anyag a békepublicisztika, az aktuális szépirodalom /novella, tárcsa/ és az elvi irodalmi kérdéseket felvető cikkek terén. S itt feltétlenül a lap is túlnőtt kérdéssel állunk szemben: íróink egyrésztének helytelen magatartásával, ami bizonyos fokig a kongresszus vitáinak téves értelmezéséből is ered. Ismert íróink nagyrésze alig hajlandó cikkek, kritikák, irodalmi riportok írását vállalni. Még kevesebbszer fordul elő, hogy maguk az írók jönnének hozzánk a problémák felvetésével, hogy erről vagy arról a kérdésről akarnának írni. Erre az utóbbi időben szinte csak egy példa akadt: Szabó Fálé, aki nemrégiben jelentkezett, hogy az irodalmi körök kérdéseiről akar cikket írni. Ilyenformán a szerkesztőség teljesen magára van hagyatva az elvi kérdések felvetésében, ezért a lap nem is tükrözi, nem is tükrözheti teljes egészében irodalmunk legfőbb elvi kérdéseit. Amit Pártunk vezetői - ahogy Máté elvtárs tolmácsolta a taggyűlésen - megbíráltak íróinknak a Grósz-perrel kapcsolatos passzivitásában, az nemcsak egyszeri tünet, hanem állandó hiba az egész irodalmi életünkben és ezt éppen az Irodalmi Ujság szerkesztőségében lehet legjobban tapasztalni.

c./ Az előbbivel kapcsolatban kell megemlíteni és megvitatni azt, hogy eddig nem tudtuk aktivizálni a szerkesztőbizottságot.

d./ Ugyanakkor az Írószövetség régi rossz szellemének maradvánjaként az írók egymásközt, a szerkesztőség háttamögött pártszerrűtlen keretek közt "bírálják" a lapot. Nyilvánvaló, hogy a lap szerkesztésében vannak hibák és a szerkesztőség munkáját legjobban az segítené, hogyha ezekre a hibákra komoly és pártszerű bírálatot kapna. De az a fajta kritizálás, amely visszakapott gyenge kéziratokon "alapszik", nem viszi előre sem az Irodalmi Ujság, sem az irodalom ügyét és fel kellene lépni ellene.

e./ A szerkesztési kérdéseken kívül döntő problémája a lapnak a

terjesztés, amely körül nyugodtan mondhatni, hogy nagyfoku gondatlanság, bürokrácia, rosszindulat is van. Véleményünk szerint az elnökségnek a terjesztés kérdésével is foglalkoznia kell.

f./ A terjesztéssel kapcsolatos bizonyos fokig az olvasókkal való szorosabb kapcsolat kiépítésének kérdése. Eddig még nem sikerült megfelelően kiterjedt levelezést kiépíteni az olvasókkal. Így nem töltöttük még be azt a feladatot, hogy az olvasók kritikáját az Irodalmi Ujság tudja közvetíteni irodalmi közvéleményünk felé. Egy alkalommal tartottunk ugynevezett olvasóankétot, amelyen a lapnak kb. 30 állandó olvasója jelent meg. Felszólalásaik és kritikáik már ez egyszeri alkalommal is nagy segítségére voltak a szerkesztőség munkájának. Ilyen, vagy hasonló összejöveteleket rendszeresíteni kell. Ezenkívül nagyobb nyilvános irodalmi estek rendezését is tervbe vettük Pesten és nagyobb vidéki városokban. Mindenesetre - a fentebbi vagy egyéb módokon - a lapunk egyik főfeladata, eljuttatni az eleven magyar irodalmat mindenhová az országban, ahol várják - és bevonni az eleven irodalmi közvélemény kialakításába mindazokat az olvasókat, munkásokat, parasztokat és értelmiségieket, akik erre alkalmasak.

3./ Csehszlovák és magyar írók közös munkakonferenciája.

Előadó: Tamási Lajos.

A Csehszlovák Írószövetség és népművelési kormányzat, a magyar népművelési szervek és a Magyar Írók Szövetsége felé magyar és csehszlovák írók között Prágában munkaértekezlet tartását javasolta. A munkaértekezlet ideje előreláthatólag szeptember hó vége. Az értekezlet célja lényegében az volna, hogy a csehszlovák és magyar írók megvitassák ezen a munkakonferencián közös problémáikat, átadják egymásnak tapasztalataikat, segítséget nyújtsanak az irodalom elvi kérdéseinek tisztázásához és elmélyítsék a két nép közötti baráti kapcsolatokat.

A munkaértekezlet tárgyalásai a csehszlovák elvtársak tervei szerint kb. egy hétig tartanak. A népművelési minisztérium és a Kulturkapcsolatok Intézete 5 tagú küldöttség kiküldését javasolja, melynek tagjai a népművelési minisztérium Irodalmi főosztályának vezetője, a magyar könyvkiadás egy képviselője, az Írószövetség által delegált két-három író.

A csehszlovák elvtársak javaslatot kérték tőlünk a megtárgyalandó napirendi pontokra vonatkozólag. A magunk részéről a következő napirendi pontokat javasoljuk:

I. A két nép közötti írócserek megbeszélése.

a./ Hosszabb ideig - legalább egy évig - tartó írócsere. két-két író kölcsönösen hosszabb ideig tartózkodjék a másik országban, hogy annak nyelvét elsajátítva és a nép életét alaposabban megismerve, kulturája hivatott tolmácsa legyen.

b./ Rövidebb ideig - 1-3 hónapig - tartó látogatás. Ennek célja a baráti országokban jelenleg folyó országépítő, szocialista munkának és az ezt tükröző irodalmi életnek megismerése.

Az így szerzett tapasztalatok különösen alkalmasak arra, hogy az írói alkotás távlatait ki szélesítsék és a művészi színvonalat, a baráti ország íróinak művészi eredményeit hasznosítva, elmélyítsék.

II. Beszámoló a magyar irodalom helyzetéről.

A magyar írók I. kongresszusának eredményei, hatása, irodalmi életünk jelenlegi problémái.

Ehhez a csehszlovák író elvtársak beszámolnak a csehszlovák irodalom helyzetéről és a beszámoló alapján az értekezlet megbeszéli a közös problémákat, kicserélik egymással tapasztalataikat.

III. A fiatal írók felkutatása és nevelése.

Mindkét országban, Csehszlovákiában és hazánkban is, irodalmi életünknek egyik legdöntőbb problémája a fiatal írók nevelése. Tudomásunk szerint a csehszlovák író elvtársak már szervezeten keresztül bizonyos tekintetben ezen a téren előttünk járnak, feltétlenül hasznosnak látszik ennek a kérdésnek alapos megtárgyalása és a tapasztalatok kölcsönös kicserélése.

IV. Az ifjúsági irodalom problémái.

Irodalmi életünkben jelentős feladat az ifjúsági irodalom kérdésének tisztázása. Ezen a területen sem

szervezetileg, sem pedig az ifjúsági irodalom elvi kérdéseinek tisztázása vonalán komoly eredményt még nem értünk el, bár ifjúságunk nevelése nagymértékben sürget. Hasznosnak látszik, ha az ifjúsági irodalom elvi és gyakorlati kérdéseit a csehszlovák és magyar írók prágai konferenciája megtárgyalja és kicseréljük kölcsönös tapasztalatainkat.

Az előzetes megbeszélések szerint megtárgyalásra kerülne a Magyar Népköztársaság Irodalmi Alapjának működése, problémái, összevetve a Csehszlovák Népköztársaság hasonló szervével, a csehszlovák és magyar könyvkiadás közös problémái, stb.

4./ Írószövetségi taggyűlés előkészítése.

Előadó: Kónya Lajos.

Kongresszusunk óta taggyűlést nem tartottunk. Az Írószövetség tagjainak általános kívánsága az, hogy szeptember hó végén vagy legkésőbb október elején /javasoljuk szept. 28. vagy okt. 5-ét/ taggyűlést tartsunk. Ez a kívánság feltétlenül indokolt.

Javaslatunk a taggyűlés napirendjére:

I. Feladataink a Magyar Írók I. Kongresszusa után.

Előadónak javasoljuk Darvas Józsefet.

A kongresszus elvi értékelése, politikai és írói feladatok, eredmények a kongresszus óta, hiányosságok stb. Ez az előadás volna lényegében elvi megindítója az Írószövetségben ősszel előreláthatólag meginduló mozgalmasabb irodalmi és szervezeti életnek.

II. Szervezeti kérdések.

Előadó: Kónya Lajos vagy Tamási Lajos.

Beszámoló az Írószövetség szervezeti munkájáról, a szakosztályok újjászervezéséről, a Fiatal Írók Munkaközösségének újjászervezéséről, a vidéki csoportok szervezéséről, eredmények és hiányosságok.

A taggyűlést megelőzően javasoljuk az Írószövetség össz vezetőségének összehívását. Leghelyesebb volna, ha ezt a vezetőségi ülést a taggyűlést megelőző néhány órával tartanánk. Ha a taggyűlés 7 órakor kezdődik, akkor a vezetőségi ülés kezdődne 5 órakor.

Ezen a vezetőségi ülésen az Írószövetség elnökségének elnöke beszámolna az elnökség eddigi munkájáról, s jóváhagyás végett az elnökség eddigi lényegesebb határozatait a vezetőség elé terjeszteté.

5./ Különfélék.

Budapest, 1951. augusztus 25-én.

DÍSZTÁVIRAT

644626-1120/3

LUKAACS GYOERGY

KOSSUTH-DÍJAS AKADEMIKUS

BELGRAADRAKPART 2 BUDAPEST

KEDVES LUKAACS ELVTAARS 70-IK SZUELE-
TESNAPJA ALKALMAABOL KIVAANUNK OENNEK
JO EGESZSEGET ES ALKOTO SIKEREKBEN GAZDAG
HOSSZU ELETET ELVT AARSI UEDVOEZLETTEL=
MAGYAR IROK SZOEIVETSEGE TITKAARSAA-
GA+

MTA FIL. INT.

Lukács Arch.

Felvevőhivatal	Szám	Szó	Hó és nap	Óra, perc	Hivatalos megjegyzések
L BUDAPEST 1572	31	13	1642		

LX 5

MUNKÁCSY MIHÁLY:
VIRÁGCSENDELÉT

211

MAGYAR ÍRÓK SZÖVETSÉGE

BUDAPEST, VI., GORKIJ-FASOR 10

Telefon : 426-194, 428-791, 229-640

M. N. B. egyszámúszám : 50.230-42-70

Budapest, 195 5. március 18.

Hiv. szám :

Tárgy :

LUKÁCS-1170/2

Kedves Lukács Elvtárs!

Az Írószövetség könyvtárának dolgozói szeretettel köszöntenek a Kossuth-díjjal való kitüntetésed alkalmából. Jó egészséget és újabb sikereket kívánnak.

Elvtársi üdvözlettel:

Vágfalvy Dezső
/Vágfalvy Dezső/

Boldog Balázs
/Boldog Balázs/

Mélykúti Ferenc
/Mélykúti Ferenc/

Mártonffy Zsuzsanna
/Mártonffy Zsuzsa/

Tóth Sándorné
/Tóth Sándorné/

Kék Ferenc
/Kék Ferenc/

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.